

Prima instanță: Judecătoria Buiucani mun. Chișinău
Judecător: E.Cojocari
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: E. Ababei, G. Polivenco, A. Garbuz

Dosarul nr. 3ra-652/15

ÎNCHEIERE

07 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Nicolae Clima
Ion Corolevschi, Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Muruianu Ion împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău cu privire la recunoașterea ilegală a deciziei privind refuzul în recalcularea pensiei și obligarea de a o recalcula,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 13 ianuarie 2015, prin care a fost menținută integral hotărârea Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 12 iunie 2014 și din 18 iulie 2014,

c o n s t a t ă :

La 19 mai 2014, Muruianu Ion s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău cu privire la recunoașterea ilegală a deciziei privind refuzul în recalcularea pensiei.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat, că activează în funcția de judecător din anul 1990, și în prezent fiind judecător la Curtea de Apel Chișinău. Din anul 2004 deține gradul superior de calificare a judecătorilor. În anul 2007, prin hotărârea Parlamentului Republicii Moldova, a fost numit în funcție de Președinte al Curții Supreme de Justiție pe un termen de 4 ani unde a exercitat acest mandat pînă în anul 2012.

Începînd cu anul 2007, primește pensie de judecător în mărime de 80% din salariul lunar al Președintelui Curții Supreme de Justiție, stabilită în temeiul art. 32 al Legii nr. 544XIII din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului în redacția de la acel moment, care prevedea că pensia judecătorului se recalculează ținîndu-se cont de mărimea salariului titularului pensiei.

Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 4 din 27.01.2000, la adoptarea unor legi noi și a altor acte juridice este inadmisibil de a diminua protecția juridică a statutului judecătorului, consfințit în Legea cu privire la statutul

judecătorului, întru respectarea principiului respectării drepturilor dobândite anterior în mod licit. Hotărârea Curții Constituționale nr. 27 din 20.11.2011 statuează, că un drept social poate fi obiectul protecției constituționale garantate de art.46 din Constituție și respectiv, art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană, numai în cazul când dreptul social respectiv este dobândit și are valoare economică.

Astfel, menționează reclamantul că, în temeiul cadrului legal recalcularea pensiei sale urmează să aibă loc reieșind din cuantumul dreptului patrimonial dobândit și anume: salariul mediu lunar al Președintelui Curții Supreme de Justiție. În baza art. 32 al Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544XIII din 20.07.1995, pensia judecătorului se recalculează ținându-se cont de mărimea salariului judecătorului în exercițiu. La 07.03.2013 Parlamentul RM a adoptat Legea nr.37 din 07.03.2013, publicată în MO la 05.04.2013, prin care s-a dispus modificarea și completarea Legii nr. 355XVI din 23.12.2005 „Cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar”, iar prin art. III al Legii s-a menționat că Legea are caracter retroactiv și se pune în aplicare de la 01 ianuarie 2013, iar recalcularea salariilor pentru persoanele care dețin funcții de demnitate publică și pentru personalul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică se va efectua, începând cu 01.01.2013.

Mai indică reclamantul că, în conformitate cu prevederile Legii nr.355XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.3538, art. 148), cu modificările operate prin Legea nr.37 din 07.03.2013, (Art. II Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.6974 art.225, anexa nr.3, anexa nr.9), salariul mediu al Președintelui Curții Supreme de Justiție constituie în total 12380,0 lei (11880,0 lei salariu lunar: 8800 lei + 35% + 500 lei mărimea sporului pentru gradul superior de calificare de care dispun).

Prin Decizia CTAS Buiucani nr. 93/2013/35309 din 17.10.2013 a fost dispusă recalcularea pensiei titularului din cuantumul indicat supra, începând cu 01.01.2013.

Totodată, începând cu ziua de 01.01.2014, salariile judecătorilor au fost majorate și pensia lunară a titularului urma să fie recalculată din cuantumul salariului Președintelui Curții Supreme de Justiție, calculat conform prevederilor art.4 și 5 din Legea nr. 328 din 23.12.2013, în concordanță cu constatările făcute în Hotărârea Curții Constituționale nr. 27 din 20.11.2011.

Menționează că, pînă în prezent CTAS Buiucani nu a îndeplinit benevol obligația impusă prin lege și pensia sa nu a fost recalculată, începând cu 01.01.2014, avînd în vedere caracterul retroactiv, dispus prin Legea nr. nr.37 din 07.03.2013. în temeiul prevederilor alin.(4) al art.4 din Legea 328/2013, salariul de funcție al judecătorului din cadrul Curții Supreme de Justiție se stabilește pentru judecătorul care are o vechime în muncă în funcția de judecător de peste 16 ani în cuantum de 5,0 salarii medii pe economie, iar pentru exercitarea funcției de președinte al Curții Supreme de Justiție, potrivit prevederilor art.5 alin.(1), lit. a), judecătorul beneficiază de un spor calculat în raport procentual

față de salariul de funcție în cuantum de 20%. Conform Hotărîrii Guvernului nr. 1000 din 13.12.2013, cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2014, constituie 4225 lei. Astfel, aplicînd prevederile articolelor invocate la situația în cauză, recalcularea pensiei titularului urmează a fi efectuată din cuantumul salariului Președintelui Curții Supreme de Justiție care constituie, începînd cu 01.01.2014, suma de 20280 lei (4225 lei salariul mediu lunar pe economie x 5,0 vechime în muncă în funcția de judecător de peste 16 ani = 21125+4225 spor 20% din 21125 = 25350,0 lei x 80%).

Solicită reclamantul, începînd cu 01.01.2014, să-i fie plătită pensia în mărime de 16224,0 lei (20280 x 80% = 16224,0 lei).

La fel invocă, că reieșind din prevederile art.10 din Dispozițiile finale și tranzitorii ale Legii privind salarizarea judecătorilor nr. 328 din 23.12.2013, acest calcul se modifică ulterior după cum urmează: de la 1 aprilie 2015, salariile de funcție ale judecătorilor vor fi plătite în cuantum de 90% din salariile de funcție prevăzute la articolul 4; de la 1 aprilie 2016, salariile de funcție ale judecătorilor vor fi plătite în cuantum deplin conform articolului 4, ținînd cont de salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2015 și, respectiv, pentru anul 2016, cu adaosul sporului în cuantum de 20% calculat respectiv în raport procentual față de salariul de funcție în conformitate cu prevederile art. 5, astfel pînă cînd salariile judecătorilor vor fi plătite în cuantum deplin. Reclamantul face trimitere și la Avizul consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4ac15/13 din 10.06.2013 cu privire la modul de punere în aplicare a Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156 din 14.10.1998 și art. 32 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului, în ceea ce privește modalitatea de calcul a pensiei judecătorului, potrivit căruia pensia, judecătorului se recalculează, ținîndu-se cont de salariul mediu al judecătorului în exercițiul.

Prin scrisoarea nr. XO1 din 18.04.2014 pîrîtul, ca răspuns la cererea sa prealabilă din 07.04.2014, privind recalcularea pensiei a invocat că: "... Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat opinia Comisiei Juridice Numiri și Imunități a Parlamentului Republicii Moldova în cazul recalculării pensiilor pentru vechime în muncă judecătorilor în legătură cu majorarea salariilor conform Legii..., dosarele de pensionare a judecătorilor au fost expediate la Casa Națională și odată cu primirea răspunsului se va efectua recalcularea pensiilor".

Reclamantul consideră răspunsul CTAS Buiucani la cererea prealabilă unul ilegal, or, în virtutea alin. (3) art. 1 din Constituție Republica Moldova este un stat de drept, prevederile legale relevante, stipulate supra, sunt certe, lipsite de obscuritate care urmează a fi executate expres și în termen de persoanele responsabile, dar nu în dependență de opinia unei sau altei comisii a Parlamentului, iar prin refuzul camuflat și condiționat de a recalcula pensia, pîrîta îi aduce atingere drepturilor ocrotite de lege.

Răspunsul CTAS Buiucani la cererea prealabilă a fost recepționat și înregistrat în cancelaria Curții de Apel Chișinău cu nr. 6283 la data de 23.04.2014, iar termenul legal de adresare în judecata cu acțiune de contencios

administrativ expiră la 23.05.2014.

Solicită reclamantul:

-a recunoaște ca fiind ilegală decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale a s. Buiucani mun. Chișinău nr. XO1 din 18.04.2014 privind refuzul în recalcularea pensiei reclamantului;

-a obliga Casa Teritorială de Asigurări Sociale s. Buiucani mun. Chișinău de a recalcula și achita reclamantului pensia pentru vechimea în muncă în sumă de 16 224 lei, începând cu 01.01.2014 conform Legii nr.37 din 07.03.2013, în cuantum de 80 % din salariul lunar al Președintelui Curții Supreme de Justiție, care în prezent constituie suma de 20 280 lei;

-a obliga Casa Teritorială de Asigurări Sociale s. Buiucani mun. Chișinău de a recalcula și achita pensia reieșind din salariul mediu lunar achitat Președintelui Curții Supreme de Justiție în funcție, ținându-se cont de indexarea salariului, în conformitate cu prevederile art. și art.5 din Legea privind salarizarea judecătorilor nr. 328 din 23.12.2013, începând cu 01 aprilie 2015 și de la 01 aprilie 2016, ținând cont de salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2015 și, respectiv, pentru anul 2016, astfel pînă cînd salariile judecătorilor vor fi plătite în cuantum deplin.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 12 iunie 2014 (f.d. 28-33):

-S-a admis integral acțiunea;

-S-a recunoscut ilegală decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău nr. X-01 din 18.04.2014 privind refuzul în recalcularea pensiei d-lui Ion Muruianu;

-S-a obligat Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău de a recalcula și achita pensia d-lui Ion Muruianu pentru vechimea în muncă, începând cu 01.01.2014 conform Legii nr. 37 din 07.03.2013, în cuantum de 80% din salariul mediu lunar al Președintelui Curții Supreme de Justiție în funcție, ținându-se cont de indexarea salariului;

-S-a obligat Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău de a recalcula și achita pensia d-lui Ion Muruianu în același mod, reieșind din salariul mediu lunar achitat Președintelui Curții Supreme de Justiție în funcție, ținându-se cont de indexarea salariului, în conformitate cu prevederile art. 4 și art. 5 din Legea privind salarizarea judecătorilor nr. 328 din 23.12.2013, începând 01 aprilie 2015 și de la 01.04.2016, ținându-se cont de salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2015 și respectiv anul 2016, astfel pînă cînd salariul judecătorilor vor fi plătite în cuantum deplin.

Prin hotărîrea suplimentară a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18 iulie 2014, s-a obligat Casa Teritorială de Asigurări Sociale s. Buiucani mun. Chișinău de a recalcula și achita pensia d-lui Ion Muruianu privind vechimea în muncă, în sumă de 16 224 lei, începând cu 01.01.2014 conform Legii nr. 37 din 07.03.2013, în cuantum de 80% din salariul lunar al Președintelui Curții Supreme de Justiție, care în prezent constituie suma de 20 280 lei (f.d. 35-36).

La 07 iulie 2014, Casa Națională de Asigurări Sociale a înaintat apel

împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 10 septembrie 2014, pricina civilă dată a fost strămutată pentru examinare în ordine de apel la Curtea de Apel Bălți (f.d. 44-46).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 13 ianuarie 2015, a fost respins apelul declarat de Casa Teritorială de Asigurări Sociale și a fost menținută integral hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 12 iunie 2014 și din 18 iulie 2014.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 12 februarie 2015, în termenul prevăzut de lege, Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 13 ianuarie 2015 și a hotărârii Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 12 iunie 2014, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintate.

În motivarea recursului, reiterând motivele de fapt invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurenta a citat art. art. 430, 431, 432 CPC.

La 15 aprilie 2015, Muruianu Ion a prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitând declararea acestuia inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurenta nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel sau instanța de fond, respectiv nu constituie temei de casare a actelor judecătorești recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Nicolae Clima

Judecătorii

Ion Corolevschi

Ion Druță